

«Ιχνηλατώντας τον Ερωτόκριτο»

ΕΚΘΕΣΗ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗ ΝΙΟΛΗ

ΧΑΝΙΑ.- Συμμετέχοντας στις εορταστικές δράσεις για το «Έτος Ερωτόκριτου» ο Δήμος Χανίων και η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων σε συνεργασία με το *Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείον* παρουσιάζουν την έκθεση χαρακτηριστικής **«Ιχνηλατώντας τον Ερωτόκριτο»** του Γρηγόρη Νιόλη, την Πέμπτη, 8 Αυγούστου 2019, στις 21:00, σε επιμέλεια του Ιωάννη Ν. Αρχοντάκη, στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων, Υψηλαντών 30, Μέγαρο Δημαρχείου, Χανιά, Κρήτη.

Την βραδιά των εγκαινίων η ηθοποιός Άντρια Ράπτη θα διαβάσει αποσπάσματα από τον Ερωτόκριτο.

Ο Κρητικός Βιτσέντζος Κορνάρος (1553-1614) είναι ο δημιουργός του ερωτικού και ιπποτικού ποιήματος “Ερωτόκριτος” που συνδυάζει το πάθος της αγάπης με την υψηλή ποιότητα του χρέους και της τιμής. Ο μεγάλος ποιητής μας Κωστής Παλαμάς σημείωσε για τον “Ερωτόκριτο”: «Ο καταφρονεμένος λαός με θαυμαστή μαντεύτρα δύναμη κι ευαισθησία τον περιμάζωξε και τότε χάρηκε τον Ερωτόκριτο σαν τα δημοτικά τραγούδια, όχι τόσο, με τα μάτια, όσο με τ’ αυτιά- μπήκε στη μνήμη του, στα πανηγύρια του, στη ζωή του...». Ο χαράκτης Γρηγόρης Νιόλης επιβεβαιώνει τα λόγια του Παλαμά και αναφέρει: «Τότε που, παιδί έντεκα χρόνων καλοκαίρι στο Βάμο Χανίων, ρουφούσα κυριολεκτικά τον Ερωτόκριτο σε μια λαϊκή έκδοση που κυκλοφορούσε τότε σε πολλά αγροτικά σπίτια. Πολλές φορές μάλιστα το διαβάζαμε δυνατά ή και το τραγουδούσαμε κιόλας για να τ’ ακούμε όλοι. Γνωρίζοντας το κρητικό ιδίωμα μπόρεσα να νιώσω την πρωταρχική εκείνη συγκίνηση που προκαλεί, τόσο για κείνα που καταλάβαινα, όσο και για κείνα που λόγω ηλικίας δεν μπορούσα ακόμα καλά να καταλάβω. Ήταν για μένα η πρώτη επαφή με την καθαυτού λογοτεχνία».

Συμπληρώνοντας 10 χρόνια ενεργής πολιτιστικής παρουσίας το *Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείον* παρουσιάζει μια σειρά εικαστικών εκθέσεων με επετειακό χαρακτήρα και πνεύμα εξωστρέφειας. Στόχος είναι να παρουσιαστεί σε νέους συσχετισμούς και εικαστικούς συνδυασμούς διερεύνησης η σύγχρονη τέχνη των τελευταίων είκοσι χρόνων. Η έκθεση χαρακτηριστικής **«Ιχνηλατώντας τον Ερωτόκριτο»** του Γρηγόρη Νιόλη εντάσσεται στο εικαστικό πρόγραμμα ΧΑΝIaRT 2019 και συνδιοργανώνεται από την Περιφέρεια Κρήτης, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, το Δήμο Χανίων, το Δήμο Πλατανιά, τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων και το *Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείον*. Η έκθεση θα έχει διάρκεια από 8 Αυγούστου 2019 έως 31 Ιανουαρίου 2020. Ανοικτά από Δευτέρα έως Σάββατο 10:00-14:00 και Δευτέρα & Πέμπτη 18:00-20:00 με Ελεύθερη Είσοδο.

Ο Γρηγόρης Νιόλης γεννήθηκε στα Χανιά το 1946. Σπούδασε πολιτικές επιστήμες στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Πραγματοποίησε ελεύθερες σπουδές ζωγραφικής και χαρακτηριστικής στα Χανιά και στην Αθήνα. Μελέτησε την ελληνική λαϊκή τέχνη και τη χειροτεχνία σε παραδοσιακά εργαστήρια. Με την εικονογράφηση του βιβλίου ασχολείται συστηματικά από το 1985 κι έχει εικονογραφήσει πολλά βιβλία, κυρίως παιδικά. Έχει πραγματοποιήσει τρεις ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε περισσότερες από εξήντα ομαδικές με χαρακτηριστικά ή ζωγραφικά έργα, καθώς και σε εκθέσεις εικονογράφων. Το 1996 απέσπασε το Α΄ Βραβείο αφίσας για το πανελλήνιο συνέδριο "Το παιδί και η αισθητική αγωγή" της Ελληνικής Εταιρίας Αισθητικής. Έχει σχεδιάσει σκηνικά για την τηλεόραση και το θέατρο και έχει επιμεληθεί καλλιτεχνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Έχει δημοσιεύσει κόμικς, γελοιογραφίες και κείμενα. Ζει και δημιουργεί στην Αθήνα και στα Χανιά της Κρήτης.

Ο Βιτσέντζος Κορνάρος θεωρείται ένας από τους κυριότερους εκπροσώπους της κρητικής λογοτεχνίας, συγγραφέας του αφηγηματικού ποιήματος

“Ερωτόκριτος” και πιθανώς του θρησκευτικού δράματος “Η Θυσία του Αβραάμ”. Γεννήθηκε στις 26 Μαρτίου του 1553 στην Τραπεζόντα της Σητείας, γιος του Ιάκωβου Κορνάρου και της Ζαμπέτας Ντεμέτζο. Ήταν γόνος εξελληνισμένης, ορθόδοξης, πλούσιας και αρχοντικής βενετσιάνικης οικογένειας. Αρχικά έζησε στη Σητεία ενώ αργότερα εγκαταστάθηκε στον Χάνδακα, σημερινό Ηράκλειο Κρήτης. Εκεί έλαβε χώρα ο γάμος του με την Μαριέτα Ζένο, με την οποία απέκτησε και δύο κόρες, την Ελένη και την Κατερίνα. Από το 1591 ανέλαβε διοικητικά αξιώματα, ενώ κατά την διάρκεια της πανούκλας (1591-1593) ανέλαβε καθήκοντα υγειονομικού επόπτη. Υπήρξε μέλος του λογοτεχνικού συλλόγου “Ακαδημία των Παράξενων”, που είχε ιδρύσει ο αδελφός του Ανδρέας, επίσης συγγραφέας που είχε γράψει την “Ιστορία της Κρήτης” που δεν εκδόθηκε ποτέ. Ο Βιτσέντζος πέθανε στον Χάνδακα το 1614 από άγνωστη αιτία και θάφτηκε στο μοναστήρι του Αγίου Φραγκίσκου.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων ιδρύθηκε το 1953 επί δημαρχίας Νικολάου Σκουλά και στεγάζεται σε 800 τ.μ. στον Α΄ όροφο του Δημαρχιακού Μεγάρου στο Κέντρο της πόλης των Χανίων. Περιλαμβάνει αναγνωστήρια, βιβλιοστάσια, εργαστήρια ηχογραφήσεων, αίθουσες συσκέψεων, χώρους διαδραστικών βιντεοπροβολών, γραφεία διαδικτυακής επικοινωνίας και ειδικές αίθουσες συλλογών. Οι συλλογές των βιβλίων της περιλαμβάνουν περίπου 80.000 τόμους και εκτός από το έντυπο υλικό περιλαμβάνουν οπτικοακουστικό υλικό, σπάνιες φωτογραφίες, παλιούς χάρτες και έργα σύγχρονης τέχνης.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες και πιο αξιόλογες Δημοτικές Βιβλιοθήκες στην Ελλάδα και οι συλλογές της αναπτύχθηκαν και εμπλουτίζονται συνεχώς με αγορές και δωρεές. Ιδιαίτερο τμήμα αποτελούν τα βιβλία της Τοπικής Συλλογής που ενημερώνεται εξαντλητικά με όλες τις εκδόσεις που αφορούν την Κρήτη. Ξεχωριστής ιστορικής αξίας είναι η προσωπική βιβλιοθήκη του Ελευθερίου Βενιζέλου που περιλαμβάνει 8.500 τόμους βιβλίων και στεγάζεται σε ιδιαίτερη αίθουσα με μουσειακές προδιαγραφές.

Η Μη Κερδοσκοπική Εταιρία Πολιτισμού «Ελαιουργείον – Εργοστάσιο Τέχνης» δημιουργήθηκε με σκοπό να σώσει από την ερήμωση και τον αφανισμό το Παλιό Ελαιουργείο του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζυμπραγού στο Νομό Χανίων της Κρήτης. Στόχος της είναι να στεγάσει στους χώρους του εκδηλώσεις πολιτισμού, μετατρέποντάς το σε έναν τόπο μνήμης και ένα πεδίο δράσεων στην ενδοχώρα του νησιού.

Το κτίριο του Παλιού Ελαιουργείου αποτελείται από τον κεντρικό οικοδομικό πυρήνα που κατασκευάστηκε με λιθοδομή τη δεκαετία του 1920 και από πτέρυγες - δορυφόρους κατασκευασμένες σε διαδοχικές οικοδομικές φάσεις ως τη δεκαετία του 1970. Το 1980 σταμάτησε η λειτουργία του ως λιοτρίβι και αφέθηκε να καταρρέει γοργά. Κατά την ανασυγκρότησή του στόχος ήταν η διατήρηση των πρωταρχικών υλικών του κτιρίου με τον αυθεντικό τεχνολογικό του εξοπλισμό με όσο το δυνατόν λιγότερες παρεμβάσεις. Ο μηχανικός εξοπλισμός του ελαιοτριβείου είναι Ελληνικής Κατασκευής(!) από τις αρχές της δεκαετίας του 1960 και διατηρήθηκε σαν σημείο μνήμης και αναφοράς των αρχικών λειτουργιών του χώρου.

Σήμερα το «**Ελαιουργείον - Εργοστάσιο Τέχνης**» είναι ένας πολυδιάστατος πολιτιστικός οργανισμός. Απαρτίζεται από την «**Πινακοθήκη Εικαστικών Τεχνών Χανίων**» που στόχο της έχει τη διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την παρουσίαση περιοδικών εικαστικών εκθέσεων, και το «**Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων**» που σκοπός του είναι η διαφύλαξη, η παρουσίαση και η ανάδειξη των μόνιμων συλλογών του «Ελαιουργείου» και η προώθηση μαζί με τη μελέτη των διαδραστικών επαφών της Σύγχρονης Τέχνης με τον Άνθρωπο. Παράλληλα από το «Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων - Ελαιουργείον» εκπορεύονται έξι μεγάλα προγράμματα Επικοινωνίας, Συνεργασίας, Ανάπτυξης & Πολιτισμού: 1.«**Ο Δρόμος των Μουσείων**», 2.«**Ο Κύκλος των Φαραγγιών**», 3.«**ΧΑΝΙαRT – Εικαστικές Διαδρομές στο Νομό Χανίων**», 4.«**Τέχνη & Οίνος – Τα Οινοποιεία Δυτικής Κρήτης στηρίζουν τον Πολιτισμό**», 5.«**Δημιουργική Φιλοξενία Καλλιτεχνών – Olivepress Art Residency**» & 6.«**Το Βήμα της Τέχνης**».

Το παλιό λιοτρίβι που αναγεννήθηκε σε «Εργοστάσιο Τέχνης», βρίσκεται στο χωριό Δρομόνερο, 33 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της πόλης των Χανίων (30 λεπτά με το αυτοκίνητο), πάνω στον οδικό άξονα που οδηγεί στο γραφικό ψαροχώρι του Λιθουκού Πελάγους με τις μαγικές παραλίες: την Παλαιόχωρα.